

HLJ-
katsaus
4/10

.....
1.9.2010

Helsingin seudun liikennejärjestelmä-
suunnitelma (HLJ 2011)

Kävely ja pyöräily Helsingin seudulla

www.hsl.fi

Kävely ja pyöräily ovat päästöttömiä liikkumistapoja ja erinomaista hyötyliikuntaa. Kävely on osa kaikkia matkaketjuja, sillä matkan alussa, lopussa ja vaihdettaessa kulkuvälineestä toiseen liikutaan kävellen. Pyöräily ei vaadi suuria investointeja eikä erillisiä lupia. Kävelyn ja pyöräilyn edellytysten parantaminen ja kulkutapaosuuden kasvattaminen parantavat liikennejärjestelmän toimivuutta ja tukevat siten myös HLJ 2011:n tavoitteiden toteutumista.

Kävelyn ja pyöräilyn nykytilannetta Helsingin seudulla on kuvattu raportissa, joka sisältää myös kehittämisohjelman. Työssä on keskitytty kävelyyn ja pyöräilyyn itsenäisinä kulkutapoina ja etsitty keinoja niiden molempien edistämiseen. Tässä HLJ-katsauksessa kuvataan tiivistettynä Kävely ja pyöräily Helsingin seudulla -työn toteutusta, raportin sisältöä, tavoitteita sekä laadittua kehittämisohjelmaa.

Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa (HLJ 2011) suunnitellaan seudullista liikennepoliitikkaa ja määritellään liikennejärjestelmän kehittämisen suuntaviivat. HLJ 2011:tä tehdään koko Helsingin seudun yhteisenä hankkeena. Suunnittelualue kattaa pääkaupunkiseudun kunnat, Kuuma-kunnat ja Kuntaryhmä Neloset. Suunnitelmassa tarkastellaan liikennejärjestelmän kehittämistä aina vuoteen 2050 saakka. Liikennejärjestelmäluonnos valmistuu syksyllä 2010 lausuntoja ja kannanottoja varten. Suunnitelma viimeistellään siten, että liikennejärjestelmäpäätös voidaan tehdä vuoden 2011 alussa.

Kävelyä ja pyöräilyä kannattaa edistää

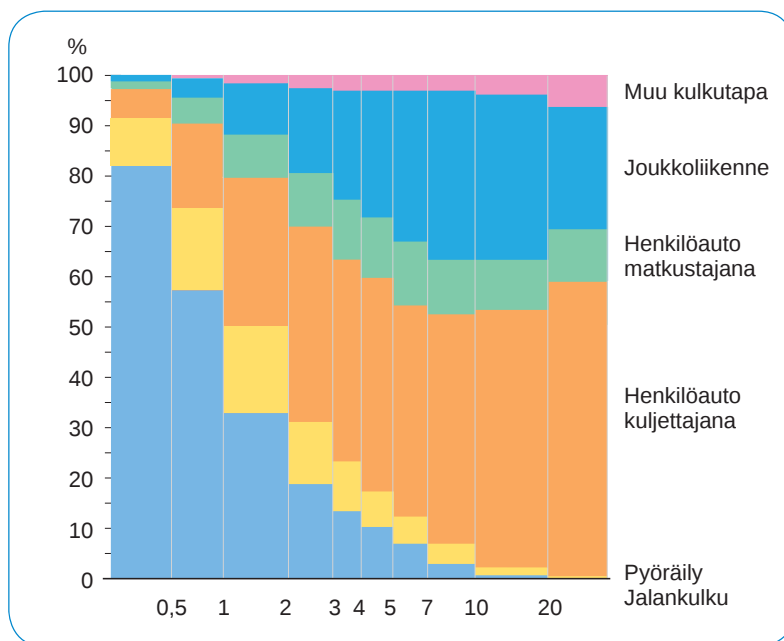

Jalankulun ja pyöräilyn kulkutapaosuuksien kasvu parantaa liikennejärjestelmän toimivuutta, tuottaa kansanterveydellisiä hyötyjä sekä vähentää liikenteen ilmastovaiikutuksia ja muita ympäristöhaittoja. Kävelyn ja pyöräilyn tilantarve on pieni ja väylät sekä muu infrastruktuuri ovat edullisia henkilöautoliikenteeseen verrattuna. Kävely ja pyöräily ovatkin kustannustehokkaita liikennemuotoja niin yksilön kuin yhteiskunnan näkökulmasta. Erilaisten asukkaille tehtyjen kyselyjen perusteella kävely- ja pyöräilyolosuhteiden parantaminen on myös kuntalaisten toivelistojen kärkisijoilla.

Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen tukee tehokkaasti HLJ 2011 -suunnitelman kärkitavoitteiden toteutumista. Myös valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT), keväällä 2008 valmistunut liikennepoliittinen selonteko sekä liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan vuosien 2009–2020 ilmastopoliittinen ohjelma ILPO kannustavat edistämään jalankulkua ja pyöräilyä.

Kävelyä ja pyöräilyä on monenlaista

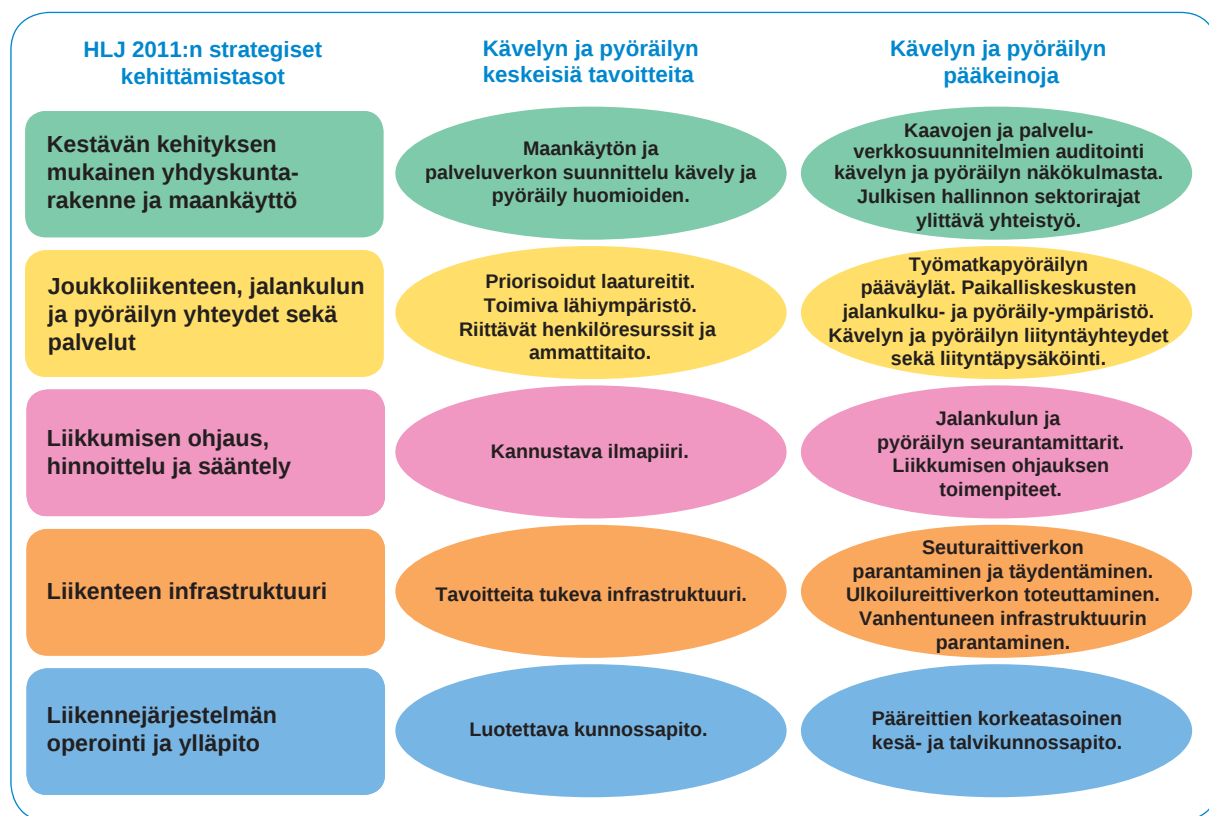
Kävellen tai pyöräillen liikkumiseen vaikuttaa erityisesti lähipalvelujen saavutettavuus jalan tai pyörällä. Pyöräilyn luonne vaihtelee nopeasta työmatkapyöräilystä rauhalliseen huvipyöräilyyn ja toisaalta lyhyistä lähiympäristön matkoista pitkiin pyöräretkiin. Pyöräilyn infrastruktuuria tulisi kehittää erilaisten tarpeiden ja kaupunkirakenteen mukaisesti esimerkiksi siten, että järjestelyt mahdollistavat vauhdikkaan pyöräilyn vilkkailla työmatkaliikenteen reiteillä. Vastaavasti paikalliskeskusten lähiympäristössä pyöräilyn nopeudet pyritään sovittamaan jalankulkijoiden vauhtiin. Käytännön syistä jalankulku- ja pyöräilyväylät noudattavat usein ajoneuvoliikenteen väylien linjauksia. Jalankulku- ja pyöräilyverkkoja suunniteltaessa tulisi kuitenkin etsiä niiden vaatimusten kannalta parhaat linjaukset.

Kulkutapajakauma matkan pituuden mukaan laajan liikennetutkimuksen 2007–2008 tutkimusalueella (Helsingin työssäkäyntialue, 37 kuntaa).

Kehittämishojelma perustuu asukkaiden ja ammattilaisten näkemyksiin

Työ on laadittu vuorovaikutuksessa sidosryhmien ja viranhaltijoiden kanssa. Keskeisenä tavoitteena on ollut selvittää, millä tavoin kävelyä ja pyöräilyä voidaan tehokkaimmin edistää. Aihetta on käsitelty muun muassa työpajoissa. Työssä laadittu kehittämissuunnitelma koostuu HLJ 2011:n viiteen kehittämissuunnitelmaan jaettuista toimenpidekokonaisuuksista.

Kävelyn ja pyöräilyn keskeisiä tavoitteita ja toimenpidekokonaisuuksia.

Kävelyn ja pyöräilyn esimerkkihankkeita:

Kestävän kehityksen mukainen yhdyskuntarakenne ja maankäyttö

Maankäytön ja palveluverkon suunnittelu

- Laaditaan puuttuvat jalankulun ja pyöräilyn pääverkkosuunnitelmat ja varmistetaan, että tavoiteverkko esitetään varauksina kuntien kaavoissa.

Joukkoliikenteen, jalankulun ja pyöräilyn yhteydet ja palvelut

Priorisoidut laatureitit

- Laaditaan koko Helsingin seudun kattava tavoiteverkkosuunnitelma. Priorisoidaan ja parannetaan tärkeimmät seudulliset nopean työmatkapyöräilyn pääväylät.

Toimiva lähiympäristö

- Paikallisverkon puutteita korjataan. Laaditaan kouluittain selvityksiä, joilla kartoitetaan mahdollisuuksia parantaa koulureittien turvallisuutta ja vähentää koulukuljetusten tarvetta.

Henkilöresurssit ja ammattitaito

- Perustetaan Kuuma-kuntien ja kuntaryhmä Nelosten yhteinen jalankulku- ja pyöräilysuunnittelijan virka tai osoitetaan vastaavat resurssia muulla tavoin kuntien yhteistyönä.

Liikkumisen ohjaus, hinnoittelu ja sääntely

Kannustava ilmapiiri

- Selvitetään alueen peruskoulujen koulumatkapyöräilyyn liittyvät käytännöt ja suositukset sekä kouluissa tarjottavan liikennekasvatuksen sisältö ja määrä. Selvitysten perusteella linjataan ja suunnitellaan liikkumisen ohjauksen jatkotoimet kouluissa.

Liikenteen infrastruktuuri

Tavoitteita tukeva infrastruktuuri

- Parannetaan paikalliskeskusten ja seuturaittien vanhentunutta jalankulun ja pyöräilyn infrastruktuuria sekä rakennetaan seuturaittiverkon puuttuvat osat.

Liikennejärjestelmän operointi ja ylläpito

Luotettava kunnossapito

- Luodaan seudulle yhteistyömuodot, joiden avulla kokonaisilla pääreiteillä voidaan taata hallinto-rajoihin riippumaton korkea kunnossapidon taso.

Tavoitteiden ja kehittämisohjelman toteutumista tulee seurata

Jalankulun ja pyöräilyn aiempaa painokkaampi edistäminen edellyttää jatkuvaa seurantaa. Kehittämisohjelman toteutumisen ohella on tärkeää seurata jalankulun ja pyöräilyn olosuhteiden ja suosion kehitystä. Aikaisempi YTV:n kevyen liikenteen työryhmä laajennetaan seudulliseksi jalankulun ja pyöräilyn seurantaryhmäksi, jonka kokoonkutsujana toimii HSL.

HLJ-katsauksia:

1/10 HLJ 2011 Valmistelun tilanne keväällä 2010
2/10 HLJ 2011 Laaja liikennetutkimus (LITU 2008) ja liikennemallien käyttö HLJ 2011:n laadinnassa
3/10 HLJ 2011 Joukkoliikennestrategia
4/10 HLJ 2011 Kävely ja pyöräily Helsingin seudulla
5/10 HLJ 2011 Liikenteen hallinta ja liikkumisen ohjaus HLJ 2011:ssä
6/10 HLJ 2011 Tavaraliikenne Helsingin seudulla
7/10 HLJ 2011 Pysäköintipoliittikkaselvitys
8/10 HLJ 2011 Ajoneuvoliikenteen verkkoselvitys
9/10 HLJ 2011 Maankäyttö- ja raideverkkoselvitys (MARA)
1/09 HLJ 2011 Puiteohjelma
2/09 HLJ 2011 Liikenteen nykytila
3/09 HLJ 2011 Tulevaisuustarkastelu
4/09 HLJ 2011 Visio ja strategiakehikko
5/09 HLJ 2011 Vuorovaikutus ja vaikutusten arviointi valmistelussa
6/09 HLJ 2011 Valmistelun tilanne syksyllä 2009

HSL Helsingin seudun liikenne

Opastinsilta 6A, Helsinki
PL 100, 00077 HSL
puh. (09) 4766 4444
etunimi.sukunimi@hsl.fi

HRT Helsingforsregionens trafik

Semaforbron 6 A, Helsingfors
PB 100, 00077 HRT
tfn (09) 4766 4444
fornamn.efternamn@hsl.fi